

Как ще изглежда
шанхайският район
Пудун до 2035 г.

▶▶ стр. 11

今日中国

КИТАЙ

гнес

www.kitajdnes.com

Година XI, брой 5, 5 - 11 февруари 2021

0,50 лв.

▶▶ Еманюел Бон: Важен напредък в отношенията ЕС-Китай

Държавният съветник и външен министър на Китай Уан И съпредседателства 21-ия стратегически диалог между Китай и Франция заедно с Еманюел Бон, съветник на френския президент.

2

▶▶ Китай подкрепя твърдо мултилатерализма

На 25 януари председателят на КНР Си Дзинпин взе участие в тазгодишното виртуално издание на Световния икономически форум в Давос и произнесе реч, озаглавена „Нека факелът на мултилатерализма осветява пътя на човечеството“.

5

От редактора

Обективна необходимост

От времето на бившия президент Тръмп и досега някои западни политици атакуват по различни начини процесите на глобализация, протичащи в цял свят. Геополитическата обстановка в момента, белязана от знака на все още нестихващата пандемия от COVID-19, сочи обаче нещо друго: тези процеси са необходими, особено в настоящия момент. Както изтъкна и председателят Си Дзинпин в речта си в Давос онлайн „този процес е необходим за овладяване на пандемията“. И добави, че „икономическата глобализация е обективна необходимост за развитието на социалната производителност и неизбежен резултат от технологическия прогрес“.

Лидерът на КНР беше повече от конкретен. Той отбеляза, че след разпръскването на заразата учените от цял свят са стигнали до извода, че е необходимо широко сътрудничество, което стои над политическите интереси и е единствено в името на човешкото здраве. Освен това глобализацията е жизнено важна за икономическото възстановяване след финансовите и производствените поражения, нанесени от пандемията. В това отношение необходимостта от глобализация е безспорна.

Председателят Си в речта си поясни и какъв тип глобализация е нужна на света в настоящия момент: тя трябва да съдейства по посока преодоляване на пропастта между развитите и развиващите се страни и всячески да насърчава икономическото възстановяване и стопанския напредък в световен мащаб. Това е повелята на деня. „Всички глобални проблеми, пред които се изправя човечеството – изтъкна китайският лидер, – не могат да бъдат решени от една държава, а единствено чрез глобално сътрудничество“.

И несъмнено това е обективна необходимост.

Петър ГЕРАСИМОВ

Щампованата живопис

— С приближаването на китайския Пролетен празник майсторите в Джусян са заети с изработването на многоцветни новогодишни картини с помощта на дървени щампи. Тази щампована живопис

е типична за района на град Джусян, окръг Кайфън, централната китайска провинция Хънан, и е включена като нематериално културно наследство на Китай през 2006 г.

Възкресени музикални инструменти

13

70 години театрално изкуство

14

9 772603 481005 05 >

Еманюел Бон: Отношенията между ЕС и Китай надхвърлят сферите на икономиката и търговията

Държавният съветник и външен министър на Китай Уан И съпредседателства 21-ия стратегически диалог между Китай и Франция заедно с Еманюел Бон, съветник по външните работи на френския президент.

Уан И заяви, че Китай и Франция винаги трябва да се придържат към взаимното зачитане на суверенитета и териториалната цялост и невмешателството във вътрешните дела на другия, да консолидират стратегическото взаимно доверие, непрекъснато да подобряват стабилността и предсказуемостта на двустранните отношения и да внесат повече положителна енергия в днешния несигурен свят.

Той посочи, че през последните 20 години от създаването на механизма за стратегически диалог

между двете страни, той е изиграл активна роля за сближаването на консенсуса между Пекин и Париж и поддържането на здравото развитие на отношенията между Китай и Франция. През миналата година те преодолеха въздействието на епидемията и постигнаха важен нов напредък. Дватама държавни глави поддържат

тясна комуникация, за да продължат да стимулират двустранните отношения. Той каза, че връзките между Китай и ЕС надхвърлят двустранния обхват и имат важно глобално влияние. Китай подкрепя придържането на ЕС към стратегическата автономия, което е в общите и дългосрочни интереси на страните от ЕС. Бон заяви, че Китай е

важен стратегически партньор на Франция. Франция високо оценява взаимното доверие и обмяна между двете страни в различни области. Той оцени високо съвместната им работа в борбата с епидемията в рамките на Г-20.

Удовлетворително е сътрудничеството в области като Инициативата за намаляване на дълга на африканските страни. Франция твърдо подкрепя многостранността и се надява да продължи да засилва комуникацията и координацията с Китай по важни глобални и регионални въпроси като сътрудничеството с ваксините, изменението на климата и биологичното разнообразие.

Отношенията между ЕС и Китай надхвърлят обхвата на икономиката и търговията и са от стратегическо значение. Силните отношения между Брюксел и Пекин отговарят на

общите интереси на двете страни. Франция подкрепя сътрудничеството на високо равнище между ЕС и Китай, и е готова да продължи да работи с Китай за напредъка в развитието на цялостното стратегическо партньорство помежду им.

Двете страни се споразумяха, че завършването на преговорите за инвестиционно споразумение между Китай и ЕС по график е довело до значителни ползи и те са готови да ускорят последващата работа като ратифицирането на споразумението. Двете страни подкрепят 15-ата конференция на страните по Конвенцията за биологичното разнообразие на Кунмин и 26-ата конференция на страните на Рамковата конвенция на ООН за изменението на климата и други важни международни програми за постигане на положителни резултати.

Справяне с климатичните промени

Относно съмненията на някои американски институции, че китайските действия за справяне с климатичните промени не са реални и достатъчни говорителят на китайското Външно министерство Джао Лидзиен заяви, че през миналата година Китай е въвел редица важни политики в сферата, което е доказателство за решимостта на страната за

активно справяне с промените в климата и изграждането на общността на споделената съдба.

„Като най-голямата развиваща се държава Китай си е поставил за цел да реализира въглероден неутралитет 10 години след развитите страни, т. е. до 2030 г. да достигне пика на парниковите емисии, а до 2060 г. въглероден неутралитет.

От пика до неутралитета развитите държави се нуждаят от 60 години,

а Китай само от 30“, каза Джао Лидзиен и добави, че САЩ са най-големият източник на парникови емисии в света. Премиерът на Китай Ли Кадзян и министър-председателят на Китайско правителство напусна Парижкото споразумение и се откажа да поеме задължението за намаляване на вредните емисии, което сериозно подкопава усилията на международната общност за справяне с климатичните промени, подчерта говорителят.

Продажбите на дребно през 2020 г. са близо 39,2 трилиона юана

На пресконференция на Министерството на търговията бе съобщено, че през 2020 г. потреблението в Китай се е възстановило постепенно, като външната търговия бележи рекордно високи нива. Използваните чуждестранни инвестиции са се увеличили въпреки пандемията. „13-ият петгодишен план завърши успешно“, бе посочено на пресконференцията.

Статистиките сочат, че през 2020 г. продажбите на дребно са били на стойност 39,2 трилиона юана, като потреблението е допринесло с 54,3% за БВП. То продължава да е основен двигател за стабилния растеж на икономиката. През последните 12 години Китай е на

първо място в света по продажби на автомобили. Онлайн продажбите на стоки са се увеличили с 14,8% на годишна база, с което Китай се превърна в най-големия пазар за онлайн търговия в света за последните 8 години.

Износът и вносът на стоки за цялата година е достигнал 32,2 трилиона юана, което е с 1,9% повече в сравнение с година по-рано.

Заместник-министърът на външната търговия Циен Къмин заяви, че на фона на сложната международна ситуация, особено влиянието на пандемията от COVID-19, външната търговия на Китай се развива по-добре от очакваното, което допринася за изграждането на общество със средно ниво на благосъстояние.

Заетостта за миналата година остава с положителен вектор

Пазарът на труда в Китай е успял да се запази стабилен през 2020 г., с общо добавените 11,9 милиона работни места в градовете, надвишавайки планираната цел от 9 милиона, стана ясно от данни, публикувани от Министерството на човешките ресурси и социалното осигуряване.

Нивото на безработица в градските райони е спаднало до 5,2% през декември, след като достигна историческите 6,2% през февруари миналата година.

За да смекчи негативния ефект от пандемията, Министерството представи 28 нови политики през

2020 г., включително намаляване на определени осигурителни вноски на работодателите с 1,54 трилиона юана.

Китайското правител-

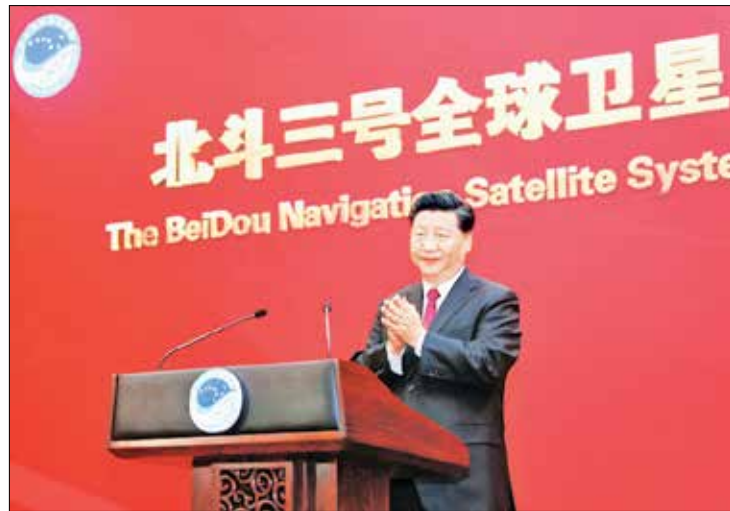
ство положи много усилия и вложи огромни ресурси в насърчаването на предприемачеството и иновацията и отмени редица административни такси.

《求是》杂志发表习近平总书记重要文章《全面加强知识产权保护工作 激发创新活力推动构建新发展格局》

新华社北京1月31日电 2月1日出版的第3期《求是》杂志将发表中共中央总书记、国家主席、中央军委主席习近平的重要文章《全面加强知识产权保护工作 激发创新活力推动构建新发展格局》。

文章强调，创新是引领发展的第一动力，保护知识产权就是保护创新。全面建设社会主义现代化国家，必须更好推进知识产权保护工作。知识产权保护工作关系国家治理体系和治理能力现代化，关系高质量发展，关系人民生活幸福，关系国家对外开放大局，关系国家安全。

文章指出，中国知识产权事业不断发展，走出了一条中国特色知识产权保护发展之路，知识产权保护工作取得了历史性成就，知识产权法规制度体系和保护体系不断健全，保护力度不断加强，全社会尊重和保护知识产权意识明显提升，对激励创新、打造品牌、规范市场秩序、扩大对外开放发挥了重要作用。同时，我们

2020年7月31日上午，北斗三号全球卫星导航系统建成暨开通仪式在北京举行。中共中央总书记、国家主席、中央军委主席习近平出席仪式，宣布北斗三号全球卫星导航系统正式开通。

也要清醒看到不足。

文章指出，当前，中国正在从知识产权引进大国向知识产权创造大国转变，知识产权工作正在从追求数量向提高质量转变。我们必须从国家战略高度和进入新发展阶段要求出发，全面加强知识产权保护工作，促进建设现代化经济体系，激发全社会创新活力，

推动构建新发展格局。

第一，加强知识产权保护工作顶层设计。第二，提高知识产权保护工作法治化水平。第三，强化知识产权全链条保护。第四，深化知识产权保护工作体制机制改革。第五，统筹推进知识产权领域国际合作和竞争。第六，维护知识产权领域国家安全。

2021年第一批文化和旅游行业标准发布

文化和旅游部近日发布2021年第一批文化和旅游行业标准《旅游休闲街区等级划分》，标准自2021年4月1日起实施。

根据标准，旅游休闲街区是指具有鲜明的文化主题和地域特色，具备旅游休闲、文化体验和公共服务等功能，融合观光、餐饮、娱乐、购物、住宿、休闲等业态，能够满足游客和本地居民游览、休闲等需求的城镇内街区。

标准将旅游休闲街区划分为2个等级，由高到低为国家级旅游休闲街区和省级旅游休闲街区。国家级旅游休闲街区总占地面积不小于5万平方米或主街长度不小于500米，省级旅游休闲街区总占地面积不小于3万平方米或主街长度不小于300米。国家级旅游休闲街区年接待访问量

应不少于80万人次，省级旅游休闲街区年接待访问量应不少于50万人次。国家级旅游休闲街区应为步行街，省级旅游休闲街区应在每日主要营业时段期间采取主街限制车辆通行的措施。

在街区的业态布局上，标准提出，应合理规划，宜有相应业态鼓励或限制名单。街区业态应种类丰富，数量充足，临街单位70%以上对外开放。街区应有特色文化主题业态且经营良好，宜有创意性和艺术性的消费业态。

对于街区的夜间经营在标准中有多处提及。根据标准，旅游休闲街区宜有晚间文化娱乐活动，旅游旺季宜有80%以上的经营单位营业时间到21时，宜采用声、光、电等技术烘托休闲氛围，展现街区的夜景。

用法治力量守护绿水青山——全国人大常委会连续三年用执法检查等法治方式加强生态环境保护

十三届全国人大及其常委会履职以来，连续三年运用执法检查等法治方式加强生态环境保护，助力打好污染防治攻坚战。1月29日，全国人大常委会办公厅举行专题新闻发布会，就相关问题回答记者提问。

三年制定修改12部生态环境保护法律

生态环境是关系党的使命宗旨的重大问题，也是关系民生的重大社会问题。怎样在立法层面夯实生态保护的法治基础？

全国人大常委会法工委副主任许安标介绍，十三届全国人大及其常委会坚持在法治轨道上推进生态文明建设，2018年以来，已审议通过宪法修正案，将“生态文明”写入宪法，作出《关于全面加强生态环境保护依法推动打好污染防治攻坚战的决定》，制定土壤污染防治法、长江保护法、资源

税法，修改固体废物污染环境防治法、森林法、土地管理法，三年里一共完成12部生态环境领域专项法律制定修改工作。

“要在制定修改生态环境保护专项法律过程中，建立健全最严格最严密的生态环境保护法律制度，不断完善污染防治法律体系。”许安标说。

在加快生态环境保护专门立法的同时，许安标介绍，全国人大还进一步

完善民事、刑事法律制度，打出组合拳。一方面将绿色原则确立为民法典的基本原则，在物权编、合同编、侵权责任编中对民事活动节约资源、保护生态环境提出具体要求。特别是在侵权责任编‘环境污染和生态破坏责任’一章中，对污染环境、破坏生态行为规定了较为完备的民事侵权责任制度；另一方面，修改刑法，刑法修正案（十一）将

污染环境罪的法定最高刑提高至15年有期徒刑，并以犯罪情节作为从重追究刑事责任的标准；将环境影响评价造假、伪造环境监测数据的行为明确规定为犯罪，加大对环保领域提供虚假证明文件行为的处罚力度；增加破坏自然保护地生态犯罪的规定。

执法检查力度空前

全国人大常委会办公厅研究室主任宋锐介绍，本届人大常委会持续加强生态环保领域的立法、监督工作，最突出的就是连续三年开展对大气污染防治法、水污染防治法、土壤污染防治法的执法检查。“这几项检查不论是规模、力度，还是影响、效果，在人大工作中都是空前的。”

全国人大环资委副主任委员窦树华介绍，本届人大常委会在各项执法检查工作中不断探索创新方式

方法，增强监督刚性。例如执法检查组将明察与暗访相结合、常规检查与随机抽查相结合，先后暗访和抽查了170多个单位和项目。执法检查报告用案例和数据说话，点名曝光143个单位，真正形成监督压力，让法律的“牙齿”充分咬合。此外，还引入第三方评估以提高监督的科学性、专业性、权威性，先后委托中国工程院等单位，对水污染防治法、土壤污染防治法等法律实施情况进行评估，包括41位院士在内的230多名专家参与，形成了近20万字的评估报告，以量化分析的方法为执法检查提供了科学支撑和专业意见。

“执法检查必须严格，监督必须有力度，要敢于动真碰硬，客观公正地反映执法检查中发现的问题，督促地方、部门和企业认真整改纠正违法行为。”窦树华表示。

Активно начало на 2021 година

Българо-китайската търговско-промишлена палата стимулира икономическите връзки България-Китай

Българо-китайската търговско-промишлена палата (БКТПП) още от началото на новата година активно работи за насърчване и подпомагане развитието на търговско-икономическите отношения между България и Китай. Нейната основна цел е подпомагане на бизнес контактите между български и китайски фирми, подкрепа, насърчване и защита икономическите интереси на своите членове. Тя работи за стимулиране на икономическите връзки – китайски внос да се извършва през България приоритетно за сметка на досега ползваните европейски пристанища и други входни точки. България да се използва за вход на китайските инвестиции в ЕС и по този начин да се стимулира

икономиката на страната, като се ползва ресурсът ни като логистичен и софтуерен център. Полагат се усилия за привличане на китайски инвестиции за региона и по-специално за малките и средните предприятия. Насърчават и подпомагат се българските компании, особено малките и средните предприятия, да навлизат на китайския пазар.

Наскоро се проведоха виртуални семинари - обучения за навлизането на български производители и търговски фирми на китайския пазар. Беше представен и един нов модел на работа при експорт, който освен за Китай, се отнася и за всички останали държави. Събитията се състояха в няколко града в страната.

Проведени бяха няколко семинара. В Благоевград темата беше "Въведение

при търговията с Китай", в Пловдив – „Стъпки при навлизането на китайския пазар“, във Варна – „Пазарът на храни и напитки в Китай и как да продаваме“, в Бургас – „Как да внасяте софтуер и да предоставите ИТ услуги в Китай?“ и в София – „Защо да участвате на най-голямото изложение за вносни стоки в Китай“.

Следващите седмици ще се провеждат виртуални срещи по сектори с китайски предприятия.

Експерти от Централна и Източна Европа: Сътрудничеството „17 + 1“ има огромен потенциал

На 29 януари, програмата „Диалог със света“, на тема „Сътрудничеството 17 + 1: Как да се справим с настоящите предизвикателства?“, подготвен от Програмния център за Европа и Латинска Америка на Китайската медийна група, се проведе чрез видеовръзка.

Експерти и учени от Китай, Полша, Чехия и Хърватия обмениха мнения за сътрудничеството и предизвикателствата между Китай и страните от ЦИЕ в периода след епидемията, обмена по „Един пояс, един път“ и други теми. Гостите на срещата заявиха, че перспективите на формата „17+1“ са широки, а регионалното и многостранното сътрудничество са изключително важни в контекста на глобалната епидемия.

Радек Пифел, бивш директор в АБИИ, ръководител на програмата за бизнес в Китай към университета „Козмински“ заяви, че „17+1“ има четири главни характеристики: голям потенциал, разнообразие, предизвикателства и взаимна свързаност. Китай и страните от Централна и Източна Европа имат подобен исторически опит. В момента в тези държави има

много възможности за инвестиции и те се надяват също да навлязат по-добре на китайския пазар. Според него изграждането на инфраструктура е много важно, като 80% от влаковете между Китай и Европа минават през Полша, което е много полезно за страната, добави Радек Пифел.

Марек Хрубек, директор на Центъра за глобални изследвания към Чешката академия на науките каза, че Китай и държавите от ЕС, включително Чехия, са наясно с дълбокия смисъл на мултилатерализма и унилатерализма и непрекъснато укрепват изграждането на мултилатерализма. Ядрото на сътрудничеството „17+1“ е именно той.

Звонимир Стопич, асистент по международни отношения в Загребското училище по икономика и мениджмънт в Хърватия

смята, че сътрудничеството „17+1“ е мащабно и засяга целия регион на Централна и Източна Европа и Китай. Как да обединим повече държави, за да формираме високо ниво на сътрудничество на фона на настоящата икономия, е огромно предизвикателство, добави той.

Дин Ифан, изследовател в Института за световно развитие към Държавния съвет на Китай заяви, че общите инвестиции в механизма надхвърлят 12 милиарда щатски долара, а обемът на търговията 95 милиарда долара. През последните години, много продукти на страните от Централна и Източна Европа навлязоха на китайския пазар чрез платформи като СПЕ. В момента светът се нуждае от повече координация и сътрудничество за справяне с епидемията.

Експерименталната детска градина в град Шъдзяджуан, провинция Хъбей, организира тематични занимания и децата напътствани от учители и родители се учат да правят кнедли и да се запознаят с очарованието на традиционната култура.

Откриха два древни града в провинция Хънан

Китайски археолози откриха в провинция Хънан руини на два града, датиращи от преди 4000 години. Те са във формата на квадрат и са оградени с ровове. Единият е с площ от около 60 000 кв. м, а другият около 20 000 кв. м, каза Джан Сюху от Института за културно наследство и археология на Хънан.

„Трябва да отбележим, че рововете са с дълбочина повече от 12 м, което е твърде дълбоко за нормално отбранително

съоръжение и знак за важната роля, която са играли тези два града“, каза директорът на института Лиу Хайуан.

Разкопките започнаха през април миналата година и обхващат площ от 1,5 милиона кв. м. При тях бяха открити културни ценности от културата Ърлитоу, която датира от периода на династиите късна Ся и ранна Шан, т.е. преди 3500 и 3800 години. Тя е била широко разпространена на територията на днешните провинции Хънан и Шанси, а по-късно на Шънси и Хъбей.

Китай подкрепя твърдо мултилатерализма

На 25 януари председателят на КНР Си Дзинпин взе участие в тазгодишното виртуално издание на Световния икономически форум в Давос и произнесе реч, озаглавена „Нека факелът на мултилатерализма осветява пътя на човечеството“, която привлече широко внимание.

В момента светът преживява безпрецедентни за последния век промени. Пандемията от Ковид-19 се разпространява, глобалната икономика изпадна в дълбока рецесия, нови предизвикателства се появяват едно след друго. За пореден път човечеството се намира на кръстопът. И именно на този фон председателят Си Дзинпин постави в речта си акцент върху четири големи въпроса на нашето съвремие, на които трябва да намерим отговори, а именно: насърчаване растежа на световната икономика, отказ от идеологическите предразсъдъци, преодоляване на пропагандата в развитието между развити и развиващи се страни и справяне с глобалните проблеми. Ключът за преодоляване на пропагандата в развитието и справянето с глобалните проблеми според председателя Си Дзинпин са общите действия, общият отговор и сътрудничеството. Мултилатерализмът трябва да бъде на преден план, да бъде практикуван, както и да бъде насърчавано изграждането на общност на споделена съдба за

Н. Пр. Дун Сядзюн, посланик на КНР в България

човечеството. Важно е да се стремим към откритост и приобщаване, вместо към изолация и изключителност, да се придържаме към международното право като основа и да не търсим хегемония. Трябва да следваме пътя на консултациите и сътрудничеството, а не на конфликтите и конфронтацията. Трябва да вървим в крак с времето и да не изоставаме в развитието си.

Всяка страна има своя история, култура и социална система, и никоя не е по-добра или по-лоша от останалите. Това, което има значение, е дали тази система отговаря на националните условия, дали е способна да спечели подкрепата на гражданите, да осигури политическа стабилност, обществен прогрес и подобряване живота на хората, както и да допринесе за напредъка на цялото човечество. Страните трябва да постигнат мирно съвместно съществуване на базата на взаимното

уважение и търсене на общото при запазване на различията, да насърчават обмяна и взаимното учене, давайки тласък на човешкия прогрес.

В условията на пандемия, икономическото възстановяване на различните страни не е еднакво и пропагандата между Севера и Юга има опасност да се разшири още повече и дори да се затвърди. Международната общност трябва да покаже дългосрочна визия, да уважава поетите ангажименти, да осигури необходимата подкрепа за напредъка на развиващите се страни, да защитава тяхното законно право на развитие и интереси, да насърчава еднаквите права, възможности и правила, и да даде възможност на хората от целия свят да споделят шансовете и плодовете на развитието.

Китай винаги е бил активен поддръжник на мултилатерализма. През годините, следвайки принципа, че диалогът има

предимство пред конфронтацията, а партньорството пред съюзите, ние установихме различни форми на партньорски отношения с повече от 100 държави и се превърнахме в най-големия търговски партньор за над 130 страни. Китай прилага изцяло Парижкото споразумение за климата и Дневния ред 2030 на ООН за устойчиво развитие, и си постави амбициозни цели да достигне пик на въглеродните емисии до 2030 г. и се превърне във въглеродно неутрална страна до 2060 г. Инициативата „Един пояс, един път“ създаде големи възможности за развитие за страните по света и се превърна в популярен международен публичен продукт. Китай провежда активно международно сътрудничество във връзка с настоящата пандемия. Предоставили сме антиепидемични материали за над 150 страни и 13 международни организации, изпратили сме 36 екипа с медицински експерти в държави, които се нуждаят от помощ, и правим усилия за улесняване на доставките и достъпността на ваксините в развиващите се страни.

Като голяма развиваща се държава с 1,4-милиардно население, работна сила от 900 милиона души и 120 милиона пазарни субекта, Китай винаги е бил важен двигател за глобалното икономическо възстановяване и гореща дестинация за инвестиции и правене на бизнес. С навлизането в нова фаза на развитие Китай ще бъде по-тясно свързан

със световната икономика. Сключването на инвестиционното споразумение между Китай и ЕС ще даде повече възможности и пространство за Европа и света да си сътрудничим.

Механизмът за сътрудничество „17+1“ е друг добър пример за ангажираността на Китай с мултилатерализма. От иницирането ѝ преди повече от осем години, рамката „17+1“ създаде всеобхватна и многопластова структура с механизми за сътрудничество в близо 20 сфери, като във всяка от тях бяха постигнати първоначални и важни резултати. Благодарение на тази платформа сътрудничеството между Китай и България в земеделието и други области също реализира добри резултати.

В бъдеще ние ще укрепяваме новия етап в развитие, ще градим активно нов модел на това развитие, основан на вътрешния цикъл като основа и взаимодействието между него и външния. Китай ще продължи да взема дейно участие в международното сътрудничество за преодоляване на пандемията, ще реализира взаимноизгодна стратегия на отваряне, ще насърчава устойчивото развитие, напредъка на научните и технологични иновации, ще се стреми към изграждането на нов тип международни отношения и ще работи, заедно с другите държави, за създаването на общност на споделена съдба. Нека факелът на мултилатерализма осветява пътя на човечеството напред.

По-силно сътрудничество между Германия и Китай

Призивите за по-силно икономическо сътрудничество между Германия и Китай идват от най-високите стъпала на правителството и бизнеса в най-голямата европейска икономика, изтъква в коментар английският вестник „Чайна дейли“.

В обръщане към виртуалната конференция на състоялия се в Давос Световен икономически форум (WEF) Херберт Дийс, председател и главен изпълнителен директор на автомобилния производител Volkswagen, заяви, че Китай се движи в правилната посока и че всеобхватното

споразумение за инвестиции (CAI) между ЕС и КНР от края на миналата година е „добър ход напред“.

Дийс изтъкна, че е развълнуван, защото някои от смесените предприятия на Volkswagen в Китай вече са собственост на компанията. „За мен е по-лесно да инвестирам в Китай, отколкото на Китай е позволено да инвестира в Германия или на други места“, каза той и добави, че „те зависят от Запада, а ние зависим от Китай.“

62-годишният германски бизнес лидер се надява, че светът ще се върне към времето, когато хората са се възползвали

от развитието на другия, вместо да се стремят към изолация и да влошават нещата.

„Китай е огромна възможност. Китай също напредва бързо в технологично отношение“, посочи Дийс. Той коментира, че провежданата от бившия американски президент Доналд Тръмп деглобализация и поляризация според него е преходен период, който ще отmine.

Петер Алтмайер, германският министър на икономиката и енергетиката, също направи изявление на форума в духа на възгледите на главния изпълнителен директор на Volkswagen, посочва

вестникът и отбелязва, че подписаното от ЕС с Китай споразумение за инвестициите до голяма степен е подобно на споразумението, което САЩ вече имат с Китай.

Китай и ЕС обявиха на 30 декември приключване на преговорите за САИ след 35 кръга обсъждания в продължение на седем години. Това се случи по време, когато Китай за първи път замени САЩ като най-големия търговски партньор на ЕС, отбелязва „Чайна дейли“ и напомня, че от 2004 г. европейският блок е най-добрият търговски партньор на Китай.

На форума в Давос и германският канцлер Анге-

ла Меркел похвали инвестиционния договор на ЕС с КНР.

„По време на германското председателство на Съвета на Европейския съюз през втората половина на 2020 г. ние направихме стъпка напред за постигането на инвестиционния договор между ЕС и Китай, за който се преговаряше от 2013 г. насам“, каза Меркел пред форума в Давос.

Меркел заяви, че е много доволна от този напредък, „защото той внася ново качество в отношенията между ЕС и Китай и защото сега можем да направим още повече в сътрудничеството с Китай.“

Експерти от Китай и Русия обсъждат усъвършенстването на биофармацевтичните технологии

Китайският фармацевтичен университет в Гуандун и Държавният природонаучен институт в Пушино в Русия (PushGENI) наскоро проведоха международен симпозиум за усъвършенстване на биофармацевтичните технологии чрез видеоконференция, в която участваха не само експерти от тези две страни, но и техни колеги от САЩ, Канада, Австралия и Полша.

Гуо Дзяо, ректор на фармацевтичния университет в Гуандун, отбеляза на събитието, че появата на нови щамове на COVID-19 е огромно предизвикателство за международната биофармацевтична общност. Затова учените от различни страни трябва да положат още по-големи усилия за борба с новата коронавирусна инфекция, по-специално в аспекти на клиничното лечение, разработването на ваксини и технологиите за тестване. Освен това учените от всички

страни трябва да задълбочат академичния обмен и да засилят практическото сътрудничество, за да стимулират цялостното развитие на биофармацевтичната индустрия.

Първият заместник-ректор на PushGENI Дмитрий Строганов отбеляза, че учени от различни страни са натрупали ценен опит в противодействието на епидемията COVID-19, което отваря нови перспективи за развитието на биомедицината. Той изрази надежда, че участниците в симпозиума, като постигнат

по-добри резултати от научните изследвания, ще могат да засилят допълнително международния обмен и сътрудничество.

На симпозиума бяха изслушани 22 тематични доклада за патогенезата на туморния растеж, разработването на противоракови лекарства, интегрираното използване на китайската традиционна и западна медицина в клиничното лечение, тенденциите в развитието на биофармацевтичната индустрия, както и иновациите и развитието на биотехнологиите.

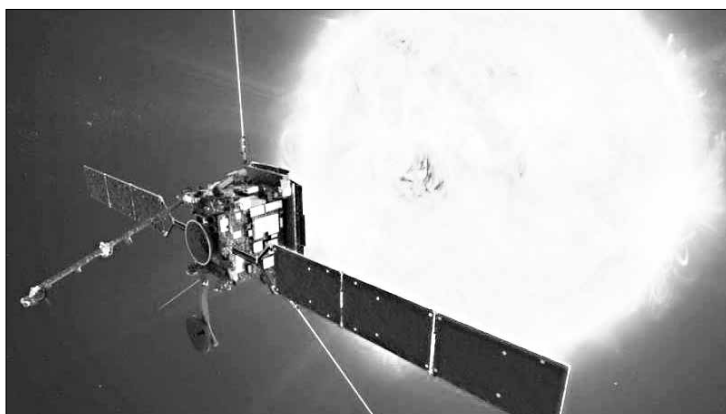
Първата китайска соларна сонда ще бъде изстреляна през 2022 г.

Първата соларна сонда в Китай, която ще представлява Разширена космическа обсерватория (ASO-S), трябва да бъде изстреляна в Космоса през първата половина на 2022 г., отбелязвайки първата по рода си мисия на страната в инициативата „Да докоснем Слънцето“.

Сателитът ще работи в синхронна със Слънцето орбита на 720 км над Земята. Измервайки около 1000 кг обща маса, сателитът се очаква да обикаля около Слънцето в продължение на поне четири години. Това обясниха от Обсерваторията на лилавата планина към Китайската академия на науките, изследователски институт със седалище в Нанкин, провинция Дзянсу в Източен Китай, предаде агенция Синхуа.

Основните научни цели на сондата включват наблюдение на магнитното поле на Слънцето и две основни изригващи явления или изблици на звездата, които са слънчеви изригвания и изхвърляне на коронална маса (СМЕ).

Той ще разположи три полезни товари, включително

Full disk Vector Magneto Graph, Hard X-ray Imager и Lyman-alpha Solar Telescope.

Досега слънцето е единствената неподвижна звезда, която може да бъде изследвана в детайли от хората. По-голямата част от радиацията му е блокирана от земната атмосфера.

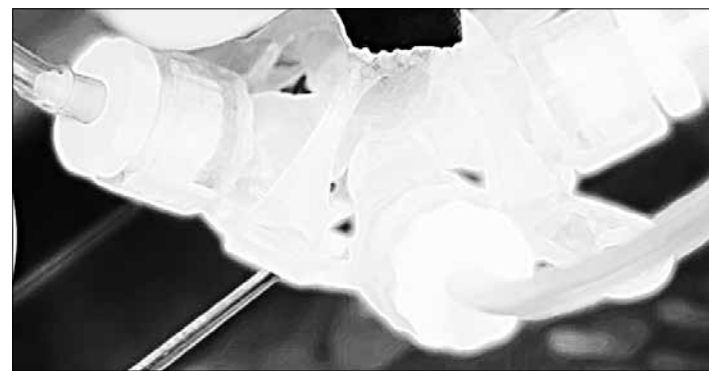
Само чрез изпращане на сонди в Космоса може да се представи пълна картина на Слънцето за по-нататъшни изследвания. Тъй като поведението на Слънцето варира в рамките на 11-годишен цикъл и звездата навлиза в Слънчев цикъл 25, се очаква да достигне своя пик на излъчване около 2025 г.

Слънчевата сонда може

да помогне да се получат подробни записи на слънчевата активност по време на нейния възход до пиковите години, каза Ган Уайкун, изследовател от института.

Сателитът също ще реализира своя потенциал в прогнозата за космическото време. СМЕ могат да бъдат открити поне 40 часа преди пристигането им от обсерваторията, като се очаква това допълнително да улесни ранните предупреждения за увреждане на електромагнитната среда на Земята.

От 60-те години на миналия век в глобален мащаб са изстреляни над 70 спътника за слънчево наблюдение.

3D принтиран робот за мониторинг на тръби

Екип китайски учени начело с професор Дзуо Съян и д-р Лиу Дзиенбин от Тиендинския университет разработиха 3D принтиран робот за мониторинг в реално време на течове и други проблеми с тръбите на водоснабдителната система. Той е в състояние да проверява както външната, така и вътрешната им страна.

Подобни роботи обикновено се проектират за специфични приложения, имат сложна структура и трудно се адаптират към различните условия. Освен това са относително тежки

поради твърдия материал, от който са направени.

Новият дизайн на екипа от Тиендинския университет обаче се е справил с тези предизвикателства. Устройството за захвашане на техния робот се състои от три секции, които се контролират от три всмукателни тръби в задната част.

За отпечатването на 3D робота учените използвали материал, който се огъва лесно и е приспособим към тръби с различни диаметри, радиус на кривината и наклона. Те проектирали устройството с помощта на CAD софтуер, за да улеснят бъдещите нововъведения.

“Тесла” разширява гигафабрика в Шанхай

Американската компания „Тесла“ планира да увеличи годишния производствен капацитет на шанхайската гигафабрика през тази година от 250 хиляди автомобили на 450 хиляди, на фона на засиления интерес в Китай и зад граница към седаните и кросоувърите местно производство.

Китай е един от най-големите пазари на „Тесла“ през последните години. Данни на местната автомобилна асоциация показват, че миналата година са били продадени близо 140 000 автомобили „Модел 3“, произведени в Китай, което го прави най-популярния електрически автомобил в страната.

Това помогна на „Тесла“ да достави 500 000 автомобили по целия свят през 2020 г., с 36% ръст на годишна база, въпреки трудностите, причинени от епидемията.

Освен шанхайския си завод, американската компания работи по изграждането на капацитета в Берлин и Тексас, като тамошните фабрики се очаква да заработят през тази година.

По-рано този месец „Тесла“ започна доставките на „Модел Y“. Автомобилният производител стартира износа на „Модел 3“ от Китай за Европа през октомври и ще продължи с доставките за други азиатски страни през тази година.

Страницата подготви
Любомир МИХАЙЛОВ

Реализация на проекти от Китайско-пакистанския икономически коридор

Пандемията засегна сериозно Пакистан, но въпреки това изграждането на всички проекти в рамките на китайско-пакистанския икономически коридор не е спирало и върви по график. Подписани бяха и нови споразумения за сътрудничество в енергетиката между двете страни.

През декември 2020 г. приключи втората фаза от разширението на Каракорумската магистрала, който бе изпълнен от Китайската компания за мостово и пътно строителство (CRBC). Последната година от изпълнението на проекта протече в условията на епидемията от COVID-19, но това не попречи на китайски и пакистански работници да продължат работа и да завършат магистралата в срок. Коментирайки ситуацията, мениджърът на проекта Хъ Пин каза: „Създадохме работна група за превенция и подготвихме достатъчно защитни материали. Изискваме от всички наши и местни работници да носят маски. Тези, които работят в затворени пространства имат защитно облекло. Когато са по цял ден с тези костюми не е никак лесно и е много изтощително“.

Голяма част от Каракорумската магистрала преминава пред планински район, чието население е практически откъснато

от света, затова пускането ѝ в действие е от голямо значение за подобряване на транспортната мрежа в района и стимулиране на местното икономическо развитие. Заместник-директорът на пакистанската Национална пътна служба Арбаб Али Дакан обяснява: „Благодарение на магистралата ще бъде съкратено времето за придвижване до различни места. Има и други ползи, например значително намаляване на разходите за пътуване, местната икономика ще се развива по-добре, тъй като хората ще могат да транспортират селскостопанска продукция до по-големи пазари“.

Разширяване на шосето на Каракорумската магистрала не е единственият проект, който приключи по време на пандемията. Друг подобен е разширяване на държавното училище „Факир“ в Гвадар. Образователното ниво в този район е ниско и за да помогне за неговото

повишаване Китайската фондация за мир и развитие финансира разширяване на училище „Факир“, което бе реализирано от China Communications Construction Company. През юни 2020 г. обектът бе завършен и предаден за използване. Неговият директор каза пред журналисти: „Благодарни сме на китайското и пакистанското правителства. Благодарение на тях строителните работи по училището приключиха бързо. То е изключително полезно за местните хора, тъй като нуждата от образование е голяма. Образователното ниво тук е сравнително ниско и проектите от Китайско-пакистанския икономически коридор ще облагодетелстват хора в Гвадар“.

Приключилите преди пандемията проекти в рамките на Китайско-пакистанския икономически коридор играят важна роля за нормалното функциониране на икономиката на

южноазиатската страна. Така например, ТЕЦ, изграден с помощта на Китайската електроенергийна корпорация (CLP Group) в провинция Белуджистан е произвел през 2020 г. 7,36 милиарда киловатова електроенергия, които са удовлетворили нуждите на 4 милиона домакинства. Заместник-генералният мениджър на централата Абрийн Шах обяснява „Китайско-пакистанският икономически коридор ни носи много ползи. Преди изграждането на проектите Пакистан страдаше много от недостиг на електроенергия. Капацитетът на нашия ТЕЦ е голям, което успешно компенсира недостига в национален план, съдейства за икономическото развитие и създава блага за обикновените хора“.

Китайският посланик в Пакистан Нун Жун каза, че през изминалите пет години сътрудничеството между двете страни в рамките на икономическия коридор е постигнало ползотворни резултати, допринасяйки за развитието на Пакистан и взаимната свързаност между отделните му части. Пандемията от COVID-19 създаде сериозни предизвикателства, но проектите от Китайско-пакистанския икономически коридор постигнаха важен напредък, играйки не малка роля в подкрепа на борбата с пандемията, стабилизиране на икономиката и гарантиране живота на хора.

Премиерът на страната даде висока оценка на резултатите от Китайско-пакистанския икономически коридор. В интервю за Китайската медийна група той заяви, че благодарение на проекта е подобрена пътната мрежа и е разрешен до голяма степен въпросът с доставките на електроенергия. Имран Хан изрази увереност, че в бъдеще коридорът ще продължи да стимулира развитието на промишлеността и селското стопанство, допринасяйки за подобряване живота на обикновените хора.

„Китайско-пакистанският икономически коридор е много важен за нашата страна. Той означава редица неща, но преди всичко пътища, енергийни мощности и свързаност между регионите. В момента тече изграждането на коридора в западна посока – разширяване на пристанището Гвадар. Там ще въведем преференциални политики, насърчаващи развитието на специални технологични и икономически зони. Надяваме се да привлечем повече китайски производители, тъй като работната ръка в Пакистан е по-евтина от тази в Китай. Надяваме се коридорът да даде тласък за развитие и на селското стопанство. Пакистан е земеделска страна, но произвежданата селскостопанска продукция не е голяма. Надяваме се да ползваме опита на Китай и да повишим производителността“, добави премиерът.

Потреблението на гражданите е формирало 54,3% от БВП през миналата година

През 2020 г. продажбите на стоки на дребно в Китай са били за 39,2 трилиона юана. Потреблението е допринесло с 54,3% за формирането на БВП, което представлява най-високо ниво през последните години и остава стабилизиращ фактор за националната икономика. На кръгла маса по икономически въпроси, организирана от Международния център за икономически обмен, няколко експерти посочиха, че разширяването на вътрешното потребление трябва да остане приоритет в политиката на

правителството за 2021 г. Според Джан Лицюн от Центъра за развитие и проучвания при Държавния съвет, продължаващата епидемия от COVID-19 способства за нестабилността и несигурността на външната среда, която от своя страна досега бе ключова за възходящото развитие на китайската икономика. В тази ситуация, не трябва да се разчита на външното потребление, а да се работи за разширяване на вътрешното. „Единствено ако се разгърне в пълнота потенциалът на вътрешното потребление, китайската икономика ще бъде способна да се развива

устойчиво. Това ще бъде приоритет през 2021 г., ще провеждаме активна финансова и стабилна парична политика, за да създадем необходимите условия за разширяване на вътрешното потребление“, добавя Джан Лицюн.

Неотдавна директорът на Държавното статистическо управление Нин Дзиджъ заяви, че съществуват добри възможности за повишаване ролята на потреблението за икономическия растеж. В сравнение с развитите страни има какво да се направи в тази насока, нужно е да се повиши способността за потребление на хората, да се

усъвършенстват политиките и условията в тази сфера и да се създадат повече възможности за потребление, смята той.

Заместник-директорът на Международния център за икономически обмен Уан Имин счита, че освен краткосрочни мерки за съдействие на потреблението, по-важното е да се създаде система, която да го гарантира в дългосрочен план. „Изграждането на подобна система е от важно значение. Тя би обхванала например реформа в разпределението на доходите,

повишаване на социалните осигуровки и разширяване процента на жилища под наем, за да бъде намалена тежестта върху хората от закупуването им. От дългосрочна гледна точка тези мерки са от полза за стабилизиране на потреблението, така че то да изиграе ролята си като основния двигател за икономическия растеж“, посочи той. Според Уан Имин, ако епидемията от COVID-19 бъде поставена под ефективен контрол през 2021 г., ръстът на потреблението е възможно да се повиши до 10%.

Провинция Юннан

Водопадите Девет дракона и терасовидните оризови полета

Каскадните водопади Дзиулун, или Девет дракона, не са най-популярната дестинация в Юннан, но за мен са едно от най-красивите места в провинцията.

Водопадите Девет дракона

се намират в покрайнините на градчето Луопин, на 2-3 часа с кола, а може да идете и с автобус от Кунмин. Зоната за разглеждане е 4 км и погледната от въздуха прилича на сребърен дракон, който се вие през зелените планини.

Белите дракони били победени и 8 от черните дракони се настанили в различни райони на океана. Последният черен дракон напакостил на местните хора, затова боговете го наказали, като нарязали леговището му на три стръжни басейна с вода. Така се образували водопадите на Деветте дракона. Те падат от стотици метри височина. Заради годините ерозия и релефа са се формирали десет водопада в различни размери и форми на различни нива, образувайки каскади. През есента и пролетта тяхната прелест е

във формата на арка. Ако погледнем от гигантската скала до него, може да ни се стори, че водата пада директно от рая към земята. Зад водопада се намира 10-метрова пещера с басейн. Другите водопади падат много по-леко и внимателно. Над водопадите се издига планината. Заедно те формират прекрасна пасторална панорама. Когато посетих водопадите през 2017 г., имах възможността да се кача на дървен сал, с който ме заведоха точно под най-големия водопад. И до днес това е един от най-прекрасните ми

Легендата, донесла името на водопадите, разказва, че преди много време Луопин бил голям океан. Девет черни дракона и девет бели дракона се били дълго време помежду си, за да направят океана свой дом.

най-голяма. Около тях се формират много плитки и дълбоки басейни, блестящи на слънчевите лъчи. Водата е кристалночиста.

Най-големият водопад е широк 144 м и оглушително пада на 56 м височина

спомени от Китай. Пътеката около водопадите започва от най-високата точка, така че може да се насладите на страхотни гледки, преди да погледнете водопада от сала. След водопадите може да се разходите

и на екопътеката край реката Дуои, която също ще ви разкрие множество красиви гледки. Билетът за зоната е около 60 юана (15 лв.), а разходката ще ви отнеме около 3 часа.

Когато пристигнахме в Луопин, освен водопадите имахме намерение да видим и прочутите полета с цветя, които нашите китайски приятели ни препоръчаха. Ние трябваше да повървим пеша по шосето между селата, докато се

изкачим достатъчно, че да ги видим. Е, не бяха цветя, а рапица. Изглежда нашите приятели са решили, че няма да разберем думата, и затова ни казаха, че са цветя, но гледката все пак беше красива. Добре е обаче да отидете в края на февруари и средата на март, иначе ще изгървете цъфналата рапица, а без жълтите цветове гледката не е толкова впечатляваща.

В Луопин може да се

насладите и на традициите и фестивалите на малцинството буи. Но трябва да посетите градчето в определено време от годината.

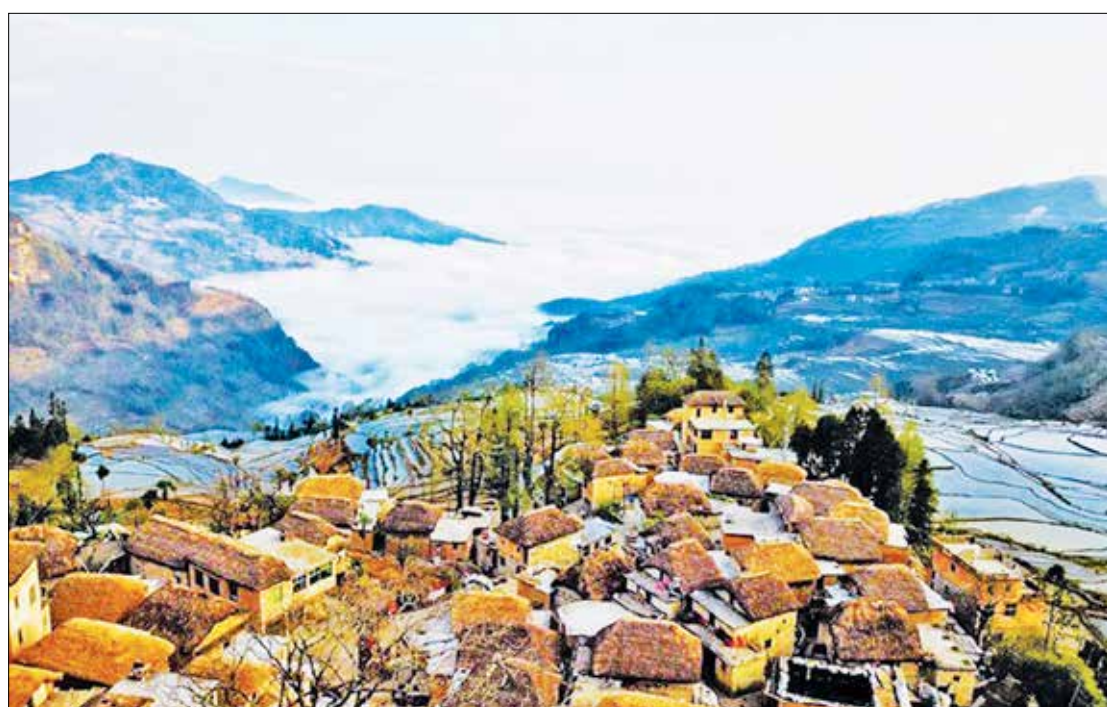
Отново ви съветваме да използвате приложенията и ако имате възможност, да прочетете отзивите за различните хотели, защото може да попаднете в лош хотел за същите пари, които бихте дали за най-добрите хотели в града, както се случи с нас.

До градчето може да стигнете с автобус от Кунмин. Автобусите са редовни на всеки 40 минути от 07:00-18:20 ч. всеки ден. Като пристигнете, може да вземете директно автобусче до забележителностите за 8-10 юана (2-3 лв.). Можете да ползвате и

такситата, които чакат пред автогарата. Някои хотели предлагат и бусове, с които да ви закарат до забележителностите и да ви изчакат, но разбира се, цената им е по-висока.

Когато пътувахме до полетата с рапица, умишлено слязохме още на първата спирка на редовния бус извън града и извървахме пътя между селата пеша. По този начин видяхме как живеят китайските селяни, как изглеждат фермерските къщи и изобщо потопихме се в автентичен Китай. Разбрахме, че в някои от селските къщи може и да се пренощува.

Друга интересна дестинация на по-малко от 400 км от Кунмин са

уникалните оризови терасовидни полета в Юенян.

Площта им е повече от 110 кв. км и са шедевър на изобретателността на хората от малцинството хани от поколения. Етносът хани се заселва по стръмните планини Айлао в Юенян преди 2500 години. Заради борбата им с тежкия и стръмен терен, местните жители успешно са създали т. нар. тераси, които да могат да обработват. На практика склонът на планината е разделен на етажи, на които се отглежда ориз, от който местните успешно се прехранват. Технологията на етноса хани да се разработи плодородна земя върху суровите планински склонове остава неизвестна за другите части на Китай и за Югоизточна Азия до 14-и век.

Изобретателността на хората от хани превръща планините Айлао в художествена картина. В знак на признателност императорите от династия Мин (1368-1644) дават на хани

титлата „изкусни скулптори“ и осигуряват предаването на доброто им име през поколенията. Днес терасовидните оризови полета на хани са част от световното културно наследство на ЮНЕСКО.

Най-доброто време да посетите терасовидните полета в Юенян е от ноември до април. През зимата терасите са напълнени с вода и създават многоцветни картини пред погледа.

Климатът в префектура Юенян е умерен и не е нито прекалено горещо, нито студено. Все пак сутрин и вечер времето е по-хладно, а по обяд слънцето е силно, но това важи за цялата провинция Юннан. Пазете се от слънцето, тениска и къси панталони са идеален вариант през цялата година, но ви съветваме да си вземете и връхна дреха.

Докато сте в района,

не забравяйте да посетите туристическото село на етноса хани. Ще се насладите на народни танци, представления и др. Ще опознаете уникалната архитектура на етноса, а именно

гъбовидните къщи, които може да видите в цялата околня.

На 12 декември по лунния календар се провежда празникът в Хабо, не го пропускайте.

Интересен феномен в района са и облаците в градчето Синдзие. Заради голямата надморска височина градчето често е обвито в облаци и представлява страхотна сцена за обективите на фотографите.

Районът притежава изключително силен етнически колорит, тъй като освен хани, е населен и с много представители на етносите яо, мяо, и, дай, джуанг и др.

До терасовидните полета в Юенян можете да вземете автобус от южната автогара на Кунмин, до град Синдзие, префектура Юенян и след това да наемете кола за всяка от забележителностите. Да платите да ви закарат с бус или кола

е удобно във всяка част на Китай. Най-често шофьорите сами ви намират. Автобусите от Кунмин тръгват в 10:20, 12:30 и 18:00 ч. Билетите за забележителностите са около 100 юана (25 лв.), но може да се възползвате и от 7-дневния пакет, който ви позволява неограничен достъп до всички забележителности в префектурата за 180 юана (45 лв.). Билетите за деца са половин цена, а най-малките влизат безплатно.

С това изчерпахме познатите места в провинция Юннан. Надяваме се да сме ви спечелили на страната на провинцията на юг от красивите облаци. В седми брой на в. „Китай днес“ ще продължим пътуването си, като се отправим към автономния регион Вътрешна Монголия, където ни чакат не по-малко любопитни места. Ако и вие имате интересни преживявания в Китай, които искате да споделите, изпратете ни ги, ние ще ги публикуваме.

Галина ТОНЕВА
Кунмин - София

Към ново „Велико разделение“ на фона на глобалната криза

Проф. Нако СТЕФАНОВ
дфн, д-р ист.

Светът е вече в „глобална социално-икономическа криза“, минаваща под знака на COVID-19.

Тази криза се съпровожда с „локдаун“ вълна, минаваща по цели континенти и затваряща икономики и общества, за което несъмнено вина има коронавируса. Но в условията на кризата най-пострадали се оказват западните икономики - САЩ, Великобритания, Белгия, Италия и други, смята проф. Нако Стефанов.

В коментар за Радио Китай за икономическото състояние на КНР през изминалата година известният български професор е категоричен, че обратно на този факт – редица азиатски държави демонстрират значително по-висока устойчивост както по отношение

на коронавируса, така и по отношение на стопанското функциониране.

„Особено забележителен е примерът на КНР, подчертава проф. Стефанов и продължава: Страната, която първа бе засегната от COVID-19, демонстрира успешно справяне, както с коронавируса, така и с икономическия спад, съпровождащ мерките по справяне с епидемията. В борбата с тази болест Китай изгради ефективна стратегия, която в първия си етап акцентира върху масово тестване на населението, проследяване на контактните лица и веригите на заразяване. След което следваше изолиране на заразени и активни мерки по спасяване на болелите.“

Професорът пояснява: „На един втори етап ударението ще е върху създаването на колективен имунитет. Но не по примера на Швеция, където това започна да се осъществява за сметка на първоначалното допускане на свободно разпространение на коронавируса, съпроводено с немалко смъртни случаи. В Китай се разработват 11 ваксини, като почти половината са вече на финална фаза на подготовка. Така че този колективен имунитет ще се създава на базата на масовото ваксиниране на населението“.

„Особено впечатлява икономическото възстановяване на КНР. След очаквания спад през месеците на появата и разпространяване на COVID-19 в първата половина на 2020 г. последва процес на бързо възстановяване, посочва проф. Стефанов. В третото тримесечие на миналата година растежът бе 4.9% спрямо същото тримесечие на 2019 г. Темповете на това възстановяване нарастват с изключителна скорост. През четвъртото тримесечие на 2020 г. растежът вече бе 6.5%. Особен бе успехът в индустриалната продукция, която през декември 2020 г. отбеляза скок със 7.3% спрямо същия месец година по-рано.“

Китай се възползва от голямото търсене, от една страна, на стоки, свързани със защита от коронавируса, а от друга, на електроника, тъй като в условията на COVID-19 рязко се ускори броят на хората по света, които започнаха да работят дистанционно от вкъщи. Търговският профицит на Китай за 2020 година достигна рекордните 535 млрд. щатски долара, което е с 27% повече от 2019 г.

Необходимо е да се каже, че анализаторите на МВФ (Международния валутен фонд) очакваха съвкупният ръст на Китай за 2020 г. да не надминава 1.9%, напомня авторът на коментара. Но КНР отново изненада с 2.3% растеж

на годишна база“, казва той и добавя, че в тази връзка възниква интересен въпрос накъде водят процесите, при които Китай осъществява ефективно възстановяване и развитие, докато съвкупният Запад засега трудно се справя с COVID-19, а обществото и икономиката стагнират?

„Преди време Самюел Хънтингтън (Samuel P. Huntington) създава термина „великото разделение“ (Great Divergence), използван по-късно от Кенет Померанц (Kenneth Pomeranz) в неговата книга „Великото разделение: Китай, Европа и формирането на модерната световна икономика“ (The Great Divergence: China, Europe, and the Making of the Modern World Economy). В нея той говори за това, че западните държави във втората половина на т. нар. Ново време успяват да изпреварят останалите страни, като по този начин се осъществява велико разделение между тях и останалия свят“, продължава коментара си известният български професор, д-р на философските и историческите науки.

Остава да се запитаме дали днешната „глобална криза“, минаваща под знака на COVID-19, не обозначава начало на рязко откъсване на редица азиатски страни начело с Китай от Запада и останалия свят отбелязва професорът. Казано с други думи, не

наблюдаваме ли днес едно ново велико разделение, като този път изоставащият е Западът, задава въпроса анализаторът и отговаря:

„Само времето ще покаже дали ще станем свидетели на „Новото велико разделение“. Но така или иначе става ясно, че т. нар. „Дълъг азиатски цикъл на икономическа динамика“, заменил във втората половина на 90-те години на XX век „Дългият северноамерикански цикъл на икономическа динамика“, придобива все повече и повече устойчиво развитие. Добре ли е това за света като цяло, в частност постъпателната устойчива динамика на водещата сила в осъществяването на „Азиатския цикъл“ – съвременен Китай, в условията на засилващ се хаос и кризисни процеси, които обозначаваме като „глобална криза“ под знака на COVID-19? Да, това определено въздейства благоприятно върху социално-икономическия климат в глобален план, смята проф. Стефанов. Тъй като работещата стопанска система на КНР в днешните сложни условия все повече и повече започва да играе ролята на локомотив за глобалната икономика. А успешната китайска антикоронавирусна стратегия показва добър пример, как човечеството може и следва да се справя с опасности от типа на COVID-19.“

Остава да се запитаме дали днешната „глобална криза“, минаваща под знака на COVID-19, не обозначава начало на рязко откъсване на редица азиатски страни начело с Китай от Запада и останалия свят отбелязва професорът. Казано с други думи, не

наблюдаваме ли днес едно ново велико разделение, като този път изоставащият е Западът, задава въпроса анализаторът и отговаря:

Посланик Цуей Тиенкай: САЩ трябва да преосмислят политиката си към КНР

Винтервю за Китайската централна телевизия посланикът на КНР в САЩ Цуей Тиенкай изказа мнение по въпроса как ще се променят китайско-американските отношения по време на започналото президентство на Джо Байдън. Дипломатът изрази надежда, че САЩ ще успеят да преосмислят политиката си към Китай през последните години, да разберат същността на проблема, да приемат положителна, конструктивна, ориентирана към бъдещето политика спрямо Китай, която ще отговаря на съвременните условия.

Според посланика само търпението не е достатъчно, необходими са и рационалност и искреност. „Говорителят на Белия дом обикновено определя

Цуей ТИЕНКАЙ, посланик на КНР в САЩ

китайско-американските отношения като стратегически и конкурентни, а някои от възгледите на Вашингтон относно вътрешната и външната политика на Китай са неточни“, казва Цуей Тиенкай.

Посланикът се надява, че американската страна ще може търпеливо и

обективно да опознае Китай, съвременния свят и китайско-американските отношения. Цуей Тиенкай отбеляза, че за здравословното и стабилно развитие на отношенията между Китай и САЩ е необходимо да се отговори на един основен въпрос: дали две държави с различна история и

култура, както и различни социални системи, могат мирно да съжителстват, да се съсредоточат върху сътрудничество и контрол на различията, по този начин в полза на народите на двете държави и международната общност.

Дали САЩ ще могат да приемат развитието на различен Китай, дали Вашингтон ще може да зачита правото на китайския народ на по-добър живот, това са основни въпроси. Независимо кой е начело на държавата, трябва да се отговори на горните въпроси. Ако се появят ясни, точни и положителни отговори, ще бъде възможно да се решат конкретни проблеми в двустранните отношения, смята посланик Цуей Тиенкай.

На въпроса ще продължи ли търговската война между КНР и САЩ

дипломатът отговаря, че в исторически план Китай винаги е бил против така наречената търговска война, но ако някой иска да води търговска война с неговата страна, Китай не се страхува от това. Американските бизнес лидери се надяват двустранните отношения да се нормализират възможно най-скоро и да създадат нормална и благоприятна бизнес среда за предприятията от двете страни, посочва посланикът.

На въпроса могат ли китайско-американските отношения да се влошат още повече Цуей Тиенкай отговаря, че това изцяло зависи от политическите мерки, които ще предприемат двете страни. Той посочва, че в дългосрочна историческа перспектива сътрудничеството е единственият правилно избор за Китай и САЩ.

Как ще изглежда шанхайският район Пудун до 2035 г.

„Предпочитам едно легло по западния бряг на река Хуанпу, отколкото цял апартамент по източния ъ бряг“, гласи една стара местна поговорка. Преди 30 години районът Пудун представляваше едно поле с бедняшки квартали и неудобен транспорт. Кой можеше да предположи, че днес той ще се превърне в красивата визитка на Шанхай. Хората тук имат различни истории, свързани с района, както и големи очаквания за бъдещето му. Как ще изглежда той през 2025 г. дори и през 2035 г.? Нека заедно да си споделим.

Безпилотното шофиране ще навлезе в живота на хората в Пудун

Собственичката на малкото ресторантче „Маолун“ е родена в района Пудун и целия си живот прекарва в работа и приготвянето на автентични шанхайски ястия. Тя говори с много емоция за огромните промени, случили се тук. „Пудун се разви страшно бързо. Отсъства известно време и като се върнах, дори не разпознах мястото. Преди пътувах главно с лодка, сега пътувам с кола през подводния тунел. Чух, че вече има и автономни автомобили. Предполагам, че в бъдеще в Пудун със сигурност ще има такива коли. Няма да са необходими шофьори, а ще се пътува с въвеждане на дестинацията от началната до крайната точка“.

Палестинският учител Захид Икбал, който живее в Шанхай от 15 години, си спомня: „Когато дойдох в Шанхай, и Цинпу, и Сундзян, и другите места на района Пудун бяха малки села, нямаше луксозни молове и модерни офис сгради. А виж сега, Шанхай се променя с всеки изминал ден. Според мен безпилотните коли ще започнат да се използват масово в града в срок от 5 години. В момента ходя на шофьорски курсове, може би безпилотната кола ще се превърне в реалност, преди да си взема шофьорската книжка“.

Влаковете „Маглев“ изкуственият интелект и

роботите правят живота в Пудун по-интелигентен

Тиен Шъчао, постдокторант по специалност „Железопътен транспорт“ в Университета Тундзи, е загрижен най-много за транспорта в мегаполиса. Според него благодарение на узрелите технологии за магнитна левитация влаковете „Маглев“ между двете летища на Шанхай ще бъдат пуснати в действие през следващите 5 години, с което разстоянието помежду ще се изминава само за половин час. Някой ден пътуването до вкъщи с високоскоростен влак от слизането от самолета ще се сбъдне. Същевременно влаковете с магнитната левитация значително ще намалят шума по време на пътуването им.

Готвачът г-н Дуан очаква роботите да започнат да помагат в работата му. Той каза, че след 5 години районът ще бъде по-просперираш, с повече търговски центрове и магазини и транспортът ще бъде по-удобен. А след 15 години роботите ще навлязат в ежедневието и приходите на хората ще бъдат по-равно разпределени.

Шанхайката г-жа Ян има сходни на г-н Дуан очаква-

ния. Според нея Пудун след 5 години ще бъде технологично по-напреднал като един модерен град, от бъдещето. Все повече големи компании ще се регистрират в района, както и конкуренцията ще бъде по-сериозна. След 15 години може би ще бъде налице съвместното съществуване между хората и изкуствения интелект.

Гай Шарет е чуждестранен преподавател по иврит в Шанхайския университет за чужди езици. По думите му днешният Пудун привлича погледа на целия свят. И инфраструктурата, и развитите технологии са във фокуса и начело на глобалното развитие. Особено успешното овладяване на епидемията от новия коронавирус допринася с китайска мъдрост и опит за световната борба с пандемията. През следващите 5 години той се надява иновативният район Пудун да съдейства за по-голямото сътрудничество между Китай и Израел, който също е известен като „страната на иновациите“, за да осъществят общо развитие и да споделят постигнатите резултати.

През следващите 15 години развитието на Шанхай ще е не само бързо, но и зелено

Али бин Уахид работи в компания за разработка на работи в Шанхай. Той е особено щастлив тези дни, защото жена му и новороденото му бебе пристигнаха в огромния мегаполис,

където ще продължи животът на цялото семейство. Относно бъдещето на Пудун Али каза: „Виждам, че Шанхай е вложил много в научно-технологичните изследвания, в бъдеще това също ще е преобладаваща тенденция в цялата страна. Китай ще се превърне във водеща технологична държава в света, както и Шанхай ще бъде най-развитият технически мегаполис в Китай. Освен това в Пудун особено се изтъква важноста на зеленото развитие и централното правителство обръща голямо внимание на контрола на въглеродните емисии, затова според мен през следващите 15 години развитието на Шанхай ще е не само бързо, но и зелено“.

Местната жителка г-жа Ю каза, че добрата околна среда в Пудун ѝ прави дълбоко впечатление, а районът след 15 години сигурно ще се развива по-зелено и екологично, ще стане икономически и екологичен център на Шанхай.

Индуо е от поколение, родено след 90-те години, и вече работи в Шанхай от три години. Според нея наред с градското развитие в Шанхай ще има повече мигранти, както и небостъргачи, но старите сгради в града ще останат същите, защото Шанхай придава голямо значение на защитата на своята градска култура. Тя добави още, че всички са свикнали постепенно с разделното изхвърляне на боклука. „След 10 години може би

дори когато ядеш семки, ще се замисляш в коя категория са“, добавя Индуо.

В бъдеще ще остаряваме бавно, но Шанхай ще се подмладява

Г-н Сон У-съп е собственик на корейски ресторант в Пудун от 15 години. За бъдещето той каза: „Въпреки че преживяхме трудности и неуспехи заради епидемията, за щастие, Китай бързо овладя разпространението на заразата и възстанови производството. Изминалите 15 години ми дават увереност в развитието и живота в Шанхай. Убеден съм, че Шанхай ще продължи да се подобрява през следващите 5 до 10 години“.

Местният жител г-н Ху заяви, че Пудун ще е по-модерен след 5 години. А след 15 години той ще е светът на младите хора, родени в началото на 21-ви век.

Г-н Мохсин Али, треньор по скуош от Пакистан, живее в Шанхай от три години. За бъдещето на града, в който живее и работи, той ни каза: „В бъдеще ние ще остаряваме постепенно, но градът ще става все по-нов. Цялата инфраструктура ще става все по-модерна и по-модерна“.

Сегем билки от азиатската кухня

Според западната наука всяко нещо, което слагаме в устата, има влияние върху здравето. Кафето например стимулира нервната система, ябълковият сок се бори с диарията, а сините сливи със запека. Те обаче са известни като домашни лечебни средства.

Предразположението на тялото да реагира по определен начин на различните храни е свързано със съдържанието на хранителни вещества, минерали и химикали в тях. В същия контекст билките и подправките са част от традиционната медицина на Азия от хилядолетия. Ако силното кафе може да държи човек буден, запарката от джинджирил успокоява възпаленото гърло. Ако сините сливи облекчават запека, куркумата има същия ефект върху храносмилателната система.

На Запад обаче е поставена граница между домашните лекове и лекарствата. Ябълковият сок се счита като добър избор за първа помощ при диария, но западнякът е научен, че няма заместител на предписаните от лекаря лекарства.

Фактът, че билките и подправките, които са част от т. нар. традиционна или алтернативна медицина, могат да заемат мястото на произвежданите от фармацевтичните компании лекарства, е относително нова концепция за Запада, който е загрижен за необходимостта от научни изследвания, за да се докаже недвусмислено, че листата, корените и семената могат да имат същото действие като на западните лекарства при справянето с леки неразположения като лошо храносмилане и дори по-сериозни проблеми като диабет например.

В източните култури, където билковата медицина е приета и се практикува от хилядолетия, рядко се изискват подобни проучвания. Нека надникнем в тайните на тези билки и подправки от Югоизточна Азия.

Джинджирил

е много често използвана подправка в азиатската кухня. Той е с приятен аромат и редица лечебни свойства.

Според традиционната китайска медицина джинджирилът има свойството да затопля организма и въздейства върху белите дробове и далака. Затоплящото му действие обяснява защо той се използва в лечението на различни заболявания, предизвикани от патогенния фактор студ, например хрема, настинки, болки в мускулите, студени крайници. Джинджирилът помага и при лошо храносмилане, липса на апетит, диария, някои менструални проблеми при жените. Освен това се справя с умората и зарежда с енергия.

Народната медицина препоръчва чай от джинджирил при настинки и кашлица, при запушен нос и дразнене в гърлото. Той се приготвя, като нарязани на тънко парченца от пресен корен се оставят да къпят около 15-20 минути. След това се добавя мед и лимон по желание.

Звездовиден анасон

е любима подправка на китайците, вьетнамците и други азиатски народи. В него се преплита сложна гама от вкусове, затова е подходящ не само за месни ястия, но и за някои сладкиши.

Звездовидният анасон е основен източник на шикимова киселина, използвана в производството на противогрипното лекарство „Тамифлу“. Въпреки това няма научни доказателства, че консумирането на билката в суров вид облекчава симптомите на грипа.

Твърди се, че звездовидният анасон има антибактериални и противогъбични свойства. Той е богат и на антиоксиданти. Според традиционната медицина на Азия звездовидният анасон подобрява храносмилането, облекчава спазмите и ревматизма, лекува кашлица, помага при левкемия, подсилва Ян енергията, гони болестотворния студ от тялото, нормализира потока на жизнената енергия Ци, успокоява нервите. В китайската медицина се използва в лечението на настинка с повръщане, болки в стомаха, лумбаго и др.

Чай срещу газове и болки в корема

В 2 чаши вода сложете 1 звездовиден анасон, 1 с. л. лимонов сок и 2 малки пръчки канела. Оставете ги да къпят около 3 минути, след което свалете от огъня и добавете 2 пакетчета черен чай и 2 с. л. кафява захар или мед. Изчакайте 1-2 минути и чаят е готов.

Куркума

Макар и да е доказано, че куркумата има редица ползи за здравето, тя не е еликсир за всички болести. Коренът има благоприятно въздействие при лошо храносмилане, облекчава болките в ставите и подобрява паметта, предпазва от сърдечни заболявания.

Проучванията на западните учени показват, че куркумата има противогъбични, антибактериални, противовъзпалителни и антиоксидантни свойства. Тя е с богато съдържание на витамини, минерали, фибри, фитохимикали, натурални

масла и аминокиселини.

Чаят от куркума е незаменим особено през зимата, защото подсилва имунната система и помага на организма да се предпази от бактериалните и вирусни инфекции. Освен това изчиства тялото от токсините и регулира работата на вътрешните органи. Куркумата се грижи и за здравето на стомашно-чревния тракт. Тя облекчава проблеми като лошо храносмилане, киселини, лош метаболизъм на мазнините, наднормено тегло и др. Чаят от куркума се справя и с лошото настроение и е отличен антидепресант.

Ароматен чай с куркума

Към 2 чаши завряла вода сложете 2 ч. л. куркума, 1 ч. л. канела, щипка индийско орехче и карамфил, 1 ч. л. настърган джинджирил и оставете да къри около 10-15 минути. Прецедете и добавете 1 ч. л. кокосово или бадемово мляко и 1 ч. л. мед.

Лимонова трева

също е популярна като чудодейна билка, която лекува почти всичко – от лошо храносмилане до сърдечни заболявания. Това се дължи предимно на нейните антиоксидантни, антимикробни и антибактериални свойства.

В Аюрведа, традиционната медицина на Индия, лимоновата трева се използва като средство, което стимулира изчистването на токсините от тялото, успокоява нервите и сваля високата температурата. Тя облекчава главоболието, умората, стреса, раздразнителността, подобрява концентрацията и съня.

На вкус и аромат лимоновата трева напомня на лимона, но не е кисела като него. Тя се използва като подправка в супи, месни и зеленчукови ястия и дори топли и студени напитки.

Канела

Приятният аромат и сладникав вкус на канелата се дължат на ефирните масла. Тя е богата и на дъбилни вещества, захари и минерали, сред които особено голямо е съдържанието на калций. Канелата е една от най-популярните билки в

китайската медицина. Тя затопля организма, подобрява храносмилането, стимулира работата на черния дроб и бъбреците, подсилва кръвта.

Има благоприятно въздействие при гадене, диария, метеоризъм и менструални болки.

Канелата стимулира кръвообращението и значително понижава нивото на захарта в кръвта, затова се препоръчва като допълнение към диетата на болните от диабет.

Топъл чай с мед и канела е ефективно средство при простудни заболявания.

Орлов нокът

е познат предимно като увивно растение, което се използва за озеленяването и покриването на огради и стени.

Но в Китай го ценят и като билка, която е с отлично диуретично, противовъзпалително, антибактериално и противовъзпалително действие. Според традиционната китайска медицина орловият нокът е сладък на вкус, има свойството да се справя с излишната топлина в тялото, изчиства токсините, разхлажда в летните жеги.

От цветовете, листата, стъблото и кората на билката се приготвят лечебни средства, които лекуват проблеми със ставите, дизентерия, кожни заболявания, настинки, бронхити и др.

Чай от орлов нокът и хризантеми

Запарете 10 г цветове орлов нокът и 10 г хризантеми. Прецедете и прибавете небетшекер. Този чай утолява жаждата в летните жеги, помага при главоболие предизвикано от настинка.

Семки гинко билоба

Учените твърдят, че гинко билоба е най-старият дървесен вид в света, който се предполага, че расте на Земята от 200 млн. години и не се е променил през вековете. В Китай дървото гинко се отглеждат от дълбока древност. Те се използват не само в медицината, но и в кулинарията и като декоративно растение.

Семките на гинко билоба, които на китайски се наричат „бай гуо“ (白果 – бял плод) са богати на полезни за организма вещества. Според традиционната китайска медицина те са едновременно сладки, горчиви и тръпчиви на вкус и пазят организма от различни заболявания.

Честата им консумация подсилва Ин енергията, подхранва кожата на лицето, забавя стареенето, разширява капилярите, подобрява кръвообращението. Те са здравословна храна, подходяща за стари и млади.

Веществата, които се съдържат в семките на узрелите гинко билоба, са подходящи за лечението и превенцията на старческо слабоумие, високо кръвно налягане, високи нива на холестерола, сърдечносъдови заболявания, атеросклероза, мозъчна дисфункция.

Веществата, които се съдържат в семките на узрелите гинко билоба, са подходящи за лечението и превенцията на старческо слабоумие, високо кръвно налягане, високи нива на холестерола, сърдечносъдови заболявания, атеросклероза, мозъчна дисфункция.

Възкресени музикални инструменти от стенописите в Могао

След като завършва университета Шефилд Халам във Великобритания и се завръща в Китай, Ма Чънху се посвещава на популяризирането на традиционната китайска култура. През 2018 г. той и екипът му трансформираха образите на музикални инструменти от стенописите в пещерите Могао в реални предмети. Така те възкресиха древно изкуство чрез комбинация на технологиите и рационалността.

Ма Чънху е роден в град Ланджоу, административния център на провинция Гансу, а пещерите Могао, които са съкровищница за китайската култура, са от по-особено значение за него. Когато за първи път ги посещава като малък, ярките стенописи и скулптури го впечатляват силно и оставят дълбока следа в паметта му.

След като завършва Югозападния университет по етнология, Ма Чънху избира да учи в чужбина, за да се запознае с големия свят и разнообразието от култури. „През двете години обучение в Обединеното кралство натрупах важен жизнен опит и поставих основите за бъдещата си работа. Креативността стимулира развитието на туризма, хотелиерството, кетъринга, корабоплаването и много други индустрии във Великобритания. Развитието на креативната индустрия е не само движеща сила за устойчивото развитие на острова, но и символ за меката сила на страната“, обяснява ученият. Бързото развитие на британската креативна индустрия дава много идеи и променя начина на мислене на Ма Чънху, докато учи в чужбина. След завръщането в родината той търси начини да приложи знанията и опита си в развитието на местната култура и креативната индустрия.

„Ние, чуждестранните студенти, колкото и далеч да стигнем, не можем да забравим защо сме избрали този път“, казва Ма Чънху. След като получава магистърската си степен, той е впечатлен от подкрепата на китайското правителство към културната индустрия и от широкото пазарно пространство. Затова без никакво колебание решава да се върне в Китай и да започне собствена кариера. „Повечето от студентите в чужбина са запознати с напреднали научни технологични и културни знания, притежават силни иновативни и предприемачески способности и имат междунационална визия и опит. В същото време

обаче са готови и желаят да служат на родината. Предимството на обучението в чужбина е, че се трупа допълнителен опит. Обменът между културите предоставя уникални предимства в сферата на културните и творческите иновации. Ние сме в състояние да разкажем китайските истории и да разпространяваме гласа на Китай по такъв начин, че чужденците да го чуят и разберат.“

Първата конкретна творческа идея, която Ма Чънху решава да реализира, е свързана с пещерите Могао в Дунхуан в родната му провинция Гансу.

„240 от стенописите в пещерите Могао са с музикални и танцови сцени. На тях са изобразени повече от 4000 музикални инструменти, над 3000 музиканти и над 500 различни музикални групи.“ Ма Чънху много добре познава тази информация.

Как да въведе иновативните методи в популяризирането на традиционната култура? След завръщането си в родината у него се оформя идеята да „свали“ музикалните инструменти от стенописите в Могао и да ги превърне в реални предмети. „Така повече хора ще

възпроизведат общо 245 комплекта от 97 музикални инструменти, обхващащи почти всички видове инструменти от стенописите.

Процесът на възстановяване на древните музикални инструменти не е никак лесен. Първата трудност е трансформацията, „превръщането“ на музикалните инструменти от двумерен обект. „Обикаляхме заводите за музикални инструменти в цялата страна в продължение на половин година, като непрекъснато обменяхме мнения с Джън Жуджун и майсторите, за да определим размера, структурата, избора на материали и други специфични техники и накрая да постигнем трансформацията“, обяснява Ма Чънхуа.

Втората трудност е преобразуването на виртуално в реалност. „Стенописите не са снимки и съдържанието, което представят, не е 100% реалност. Затова

инструменти, имитиращи тези от стенописите в пещерите Могао. Няколко месеца по-късно музика от Дунхуан звучи и по време на концерт, посветен на китайската Нова година, в „столицата на западната музика“ Виена.

„След като възстановим музикалните инструменти, можем да сформираме оркестър, който ще изпълнява древни мелодии. Това е много важно за наследството и опазването на културните ценности от Дунхуан“, обяснява Ма Чънху. „Възкръсването“ на древните инструменти дава възможност на хората да се запознаят с процъфтяващата в древността китайска музика.

Поради опасения, че малко хора ще проявят интерес към древната музика Ма Чънхуа и екипът му настояват за възстановените от тях музикални инструменти да се изпълняват произведения, които отговарят

могат да се запознаят с тях, да усетят артистичния чар на пещерите Могао и да оценят по-добре значението на древната китайска музика“, убеден е той.

Джън Жуджун е експерт по древна музика и танц в Изследователския институт Дунхуан. Той изследва музикалните инструменти от стенописите в продължение на десетилетия и резултатите му са ползотворни. На базата на неговите проучвания Ма Чънху и екипът му решават да възстановят инструментите така, че да бъде възможно да се свири на тях.

Те пътуват до Шанхай, Суджоу, Янджоу, Пекин, Хънан, Хъбей и други места из страната и се свързват с над 30 майстори на традиционни музикални инструменти. С тяхна помощ

музикалните инструменти на стенописите не съответстват на реалните“, обяснява той. „Например върху стенописите има както пипа с четири струни, така и пипа с шест струни, които трябва да бъдат разграничени. В същото време е необходимо да се определи и темперирането на тоновата система, тъй като то не е било еднакво в Древен Китай. Но стенописите не са в състояние да ни обяснят разликите в това отношение. За да звучат добре, екипът на Ма Чънху най-накрая решава да ги настрои според сегашния дванадесетстепенен равномерен темпериран строй.

През септември 2018 г. на 3-ото културно изложение „Пътя на коприната“ в Дунхуан е представена четвъртата група древни

на вкуса на съвременната публика. Наследството и иновациите трябва да се допълват взаимно.

За популяризирането и развитието на традиционната култура по иновативен начин, трябва да се балансира връзката между културата и пазара. „Висококачествените културни ресурси трябва да бъдат ориентирани към пазара и интегрирани с живота. Трябва да култивираме потребителски общности чрез интегрирани дейности и маркетинг, да укрепваме културната идентичност и да генерираме икономически ползи. Чрез съвременните технологии можем да продължим да откриваме нови начини за комуникация“, уверен е Ма Чънху.

Страницата подготви
Красимира ИВАНОВА

70 години театрално изкуство

Тематична изложба за ролята на Националната академия по китайски театрални изкуства в популяризирането на китайската опера е представена в Националния музей на Китай в Пекин. Тя е посветена на 70-годишнината на академията. В изложбената зала посетителите се отправят на едно пътешествие във времето с акцент върху китайската опера. А историята на учебното заведение е историята на образованието по традиционни изкуства в КНР от основаването му през 1949 г. до днес.

Академията е основана през януари 1950 г. като първата национална институция за обучение по китайска опера. Тиен Хан, виден драматург, написал текста на китайския национален химн, е нейният първи ректор.

Кураторът Джуъ Инлян разказва, че изложбата се състои от четири части: мисия, иновация, образование и постижения. Те очертават историята на институцията в съответствие с развитието на страната чрез артефакти, документи и мултимедийни технологии. Посетителите се запознават с историята на академията чрез фотографии, ръкописи, изящно изработени костюми, орнаменти и иновативни сценични декори, дело на съвременните студенти по традиционни изкуства.

Изложбата, която продължава до февруари, е тържественият финал на честванията на 70-годишнината на академията, които включват серия от мероприятия през последните четири месеца – 17 театрални представления и концерта, 140 видеозаписа на класически спектакли и документално съдържание, публични лекции и семинари.

През 2020 г. четири поколения преподаватели и студенти, от старши артисти и

ръководители на институцията до млади ученици от училища, филиали на академията, са преминали обучение по китайска опера.

В поздравлението си по случай юбилея китайският председател Си Дзинпин е подчертал, че 70-годишнината ще послужи като нова отправна точка за академията в мисията ѝ да популяризира изкуствата и образованието, да служи на хората и да даде още по-голям принос за разпространението и наследяването на традиционната култура.

Фу Дзин, професор от академията, споделя, че старшите артисти имат огромни постижения, които

трябва да се предадат на по-младите поколения.

„Процфтяващите форми на китайската опера разчитат на таланти от различни сфери – режисура, музика, литература и сценични изкуства. Причината нашето училище да се превърне в представителна институция е, че ние предлагаме цялостно образование“, казва Фу.

вете по оперно изкуство.

„Интересът към изкуството се зароди в мен, докато израствах – разказва Чън. – Постепенно открих дълбочината и изящството на пекинската опера“. Тя иска да влезе в академията, след като завърши средното си образование, и да се занимава професионално с пекинска опера на голямата сцена.

в списъка с нематериалното културно наследство на Китай.

„Оперните стилове в списъка са важен компонент на традиционните китайски изкуства, а курсът за напреднали обръща специално внимание върху бъдещото им развитие – казва заместник-деканът на академията Сун Фей. – В допълнение към развиването на професионалните умения на учениците ние даваме насоки за наследяването и разпространяването на китайската опера, както и съветваме своите ученици как могат да се развият на фона на постоянно променящата се културна индустрия.“

Ли Жуей, артистка от провинция Шанси, която работи в трупата от 27 години, участничка в курса за напреднали, специално създаден за „наследниците“ на китайската опера, споделя, че дълго време е мечтала да учи в Националната академия по китайски театрални изкуства, но за пръв път участва в подобен интересен курс. В продължение на един месец, колкото е курсът за напреднали, 21 представители на регионални оперни стилове от цялата страна участват в него. Те посещават лекции и семинари на 40 преподаватели от академията и 8 оперни представления.

„Ние сме аматьори, що се отнася до теоретичната част на традиционната опера. Така че за мен целият курс бе много полезен. Това е една ценна възможност да получим знания, да изпълним мисията си да предадем нашите регионални стилове и да работим за популяризирането на китайската опера сред младото поколение“, казва Ли.

План за съживяване на културното наследство рогди разкази и филми

В края на 2020 година китайските компании „Тенсент“ и „Юеуън“ стартираха план за нови творби, свързани с културното наследство. Организиран бе конкурс за разказ, свързан с обектите на Китай в Списъка на световното културно наследство на ЮНЕСКО. Освен това отличилите се творби бяха адаптирани във филм или песен.

„Световното културно наследство е скъпоценен дар за човечеството.

Под влияние на епидемията много хора не могат да посетят различните обекти. Затова организирахме конкурс и получихме близо 7000 разказа, което е рекорд за последните девет години.

Решихме отличилите се творби да бъдат филмирани, за да предложим на публиката културното наследство в дигитална форма“, казва Чън У, заместник-директор на „Тенсент“. Като първи опит от компанията „Юеуън“ предлагат разказа „Дзао знае“,

който е свързан с планината Ъмей, включена в Списъка на световното културно наследство. Разказът е по местна легенда за едно съкровище и алчността на хората. Филмът е сниман съвместно от Туристическия информационен център на провинция Съчуан и Отдела за култура, спорт и туризъм на град Ъмейшан.

Освен „Дзао знае“ в конкурса са участвали и много други добри творби, които ще бъдат показвани на публиката, като „Мечтата в градината“, разказ за

Планината Ъмей

класическите градините на Суджоу, „Червени тухли, зелена керамика и добри времена“ за красотите на Летния дворец в Пекин, както и „Игра на сенки – националното съкровище“ за традиционния театър на сенките.

По време на почивните

дни за китайската Нова година се очаква да бъдат пуснати някои от посветените на световното културно наследство творби, за да се даде възможност на зрителите да усетят чара му в домовете си.

Страницата подготви
Красимира ИВАНОВА

Китайските приключения на новия селекционер на националния отбор на България

Ясен Петров
разкри любопитни
неща като играч
и треньор в
азиатската гържава

Новият национален футболен селекционер на България е роден в Пловдив през 1967 година. Започва да тренира с юношите на местния Ботев, но първите си професионални стъпки като футболист прави в Торпедо (Карлово). След това последователно играе за Ботев (Пд), Левски, Локомотив (Сф) и Славия. Два пъти е носител на Купата на България - с Левски и с Локомотив (Сф). В "А" група има 231 мача и 50 гола. Играе още за клубове от Кипър, Китай и Германия. След края на футболната си кариера се насочва към треньорската професия. Бил е наставник на осем клуба от елитната ни група, но най-голямо признание получава в Китай, където играе и работи като треньор в продължение на шест години.

Как започна китайското ти приключение?

- Всъщност като футболист всичко стана много случайно. Имахме последен мач от кръга с Локомотив (Сф). Играехме срещу Спартак (Пл) на стадион „Васил Левски“. И на загрявката в залата видяхме едни китайски мениджъри. Беше много интересно, защото тогава Емил Димитров беше треньор и ме сложи на поста лъв бек.

Един доста „привичен“ за теб пост...

- Да, доста привичен за мен пост. (смее се) Всъщност загубихме с 1:2, но мениджърите ме харесаха. Другото интересно нещо бе, че мачът беше в събота, а в сряда тяхното желание беше да покрия Купър тест и ако го направя, да замина за Китай. Условиата бяха наистина много примамливи. В сряда отивам на „Васил Левски“ и даже срещнах Христо Стоичков. Пита ме какво ще правя, а аз му казвам: „Ще бягам Купър тест.“ Отговори ми: „Ти няма да можеш да го избягаш. Китай е много далечна дестинация за теб.“ Но го избягах. След това паднах и около 30 минути не можеха да ме свестят. В крайна сметка заминах и там в продължение на два месеца се готвехме точно за тези много интензивни тестове. Успях да ги премина и започнах да играя в Ухан. С този отбор направихме промоция в

Хиляди фенове на китайския Шъдзяджуан Евър Брайт изпращат своя доскоросен старши треньор Ясен Петров.

Суперлигата. Най-интересното беше, че бяхме само двама чужденци, а във всички отбори имаше по трима. Бяхме само аз и Стоян Ацапов. Оставихме отлични впечатления. На следващата година преминах в Нанджин. Там оставам в историята като първия футболист, отбелязал гол в професионалния футбол за този отбор. Така започна моята одисея в Китай. Другото любопитно е, че последният ми мач в професионалния футбол бе в Китай, където играх либело, също много непривично, на 33 години. Победихме с 11:2, а това е най-резултатният мач в историята на китайския футбол. Отбелязах гол с глава и това бе последната ми среща.

И закри и поста либело...

- Да, само вратар не съм бил. В момента, в който се прибрах в България, започнах да мисля как трябва да взема всички лицензи и да започна да уча. Моето желание беше да стана треньор по футбол. Тази възможност ми се отдаде много рано. На 34 години станах старши треньор на Локомотив (Сф) в едни много трудни времена. През цялото време мисълта ми беше насочена един ден, ако имам възможност, да се завърна в Китай. И го направих също много странно. Бях треньор на Левски. Беше много студено, предстоеше мач от първенството срещу Берое. Виждам един дребничък китаец с една шапка, студува на оградата. После се доближих до него и видях, че това е последният ми мениджър, с който подписах последния си договор там в Ченду. Каза ми, че ако има подходящо място в подходящо време при подходящи хора, ще ми

даде възможност да работя в Китай. Точно така стана.

С Шъдзяджуан направи нещо уникално! Колко двубоя отборът нямаше загуба във Втора лига?

- Във Втора лига нямаше дълга серия, но постигнахме много победи. Играехме по различен начин. Първоначално целта бе шесто място, а ние направихме промоция. Изключително тежко беше, защото в началото работехме с група от 30 човека. Използвам възможността да благодаря на всички хора, които са били в моя екип и в Шъдзяджуан и последно в Хенан. Българи, без които по никакъв начин нямаше да успее. По принцип съм отборен играч и се радвам, че с тях живеехме и работехме изключително добре. Направихме промоция в Суперлигата, серия от 16 мача без загуба. Най-странното е, че 11 от тях бяха равни. Направихме 8 поредни равенства, което е рекорд в китайския футбол. Когато влязохме в елита, един от шефовете на фенклуба ми каза, че и 30 мача да паднем – няма никакъв проблем, защото си обичат отбора. Никой не вярваше, че ще се представим по този начин. Завършихме на седмо място, а можехме да станем и пети, без да имаме скъпоплатени чужденци или звезди. Най-силният ни играч през първата част на сезона беше Георги Илиев. За съжаление той се контузи. И Емил Гъргоров – Бадема беше при мен. Той беше част от състава, с който направихме промоция. Те оставиха следа в този отбор.

Правил ли си лудории на терена?

- Е, лудории чак не съм, но съм получавал червени картони и като футболист, и като треньор. Когато бях

в Китай, се получи курioз. Там два пъти съм гонен като треньор в два мача срещу един и същи съперник и то, забележи от един и същи съдия.

В Китай остави следа първо като футболист и особено след това като треньор. Там феновете те обожават и до днес. Много пъти си говорил за престоя си в най-многолюдната страна в света, но може ли да разкажеш някоя любопитна история.

- На един мач с екипа на Ухан си извадих лакътя при опит да направя задна ножница. След няколко дни обаче исках да се върна на терена и да играя отново. Влязох в игра с една картонена шина. Беше много рисковано, защото, ако бях паднал на терена, ставаше страшно. След един от успехите ни пък публиката нахлу на терена. 50 хиляди души долу на игрището. Взеха да ни вдигат, прегръщат и по едно време, когато всички утихна, гледам – ами аз съм останал само по слипове. Всичко ми бяха взели – фланелки, гашета. Имал съм и мач срещу националния отбор на Северна Корея. Те бяха много силни и биеха наред. Често идвах за контроли в Китай срещу местни клубове и печелеха с огромни резултати. Нашият шеф влезе в съблекалнята и ни каза, че трябва да се опитаме да не падаме с голям резултат.

Аз обаче реагирах мигновено: „Как така ще падаме?! Ще бием“. Контролата завърши 1:1 в редовното време, като аз отбелязах от пряк свободен удар. После се стигна до дузпи, където загубихме. Но все пак мисията беше изпълнена – не паднахме с много.

Страницата подготви
Гаврил ГАВРИЛОВ

ДНЕС
ПРЕСГРУПА
КИТАЙ днес

София, 1301
ул. „Позитано“ 20
Тел.: +3592 944 1026
Имейл: kitai.dnes@abv.bg
Уебсайт: www.kitajdnes.com

ИЗДАТЕЛ
Проф. Светлана ШАРЕНКОВА
Управител на
РА Евромедия ООД
Тел.: +3592 943 4664

РЕДАКЦИОНЕН СЪВЕТ
Председател
Проф. д.ик.н. Димитър ИВАНОВ
Тел.: + 3592 944 1020

РЕДАКЦИОННА
КОЛЕГИЯ
Главен редактор
Петър ГЕРАСИМОВ

Отговорен секретар
Бони НЕМСКИ

Редактори
Любомир МИХАЙЛОВ
Красимира ИВАНОВА

Репортер
Галина ТОНЕВА

Стилист
Добромира МАНЕВА

Графичен дизайн
Мая ПЕТРОВА

РАЗПРОСТРАНЕНИЕ
+3592 944 1026

РЕКЛАМА
Тел.: +3592 944 1026
kitai.dnes@abv.bg
Рекламите и обявите
се заплащат авансово
по банкова сметка
или в брой

БАНКОВА СМЕТКА
Райфайзенбанк АД, София
ул. Н. Гогол 18-20
IBAN
BG39RZBB91551060382418
Банков код BIC RZBBBGSF
РА Евромедия ООД

СЧЕТОВОДСТВО, КАСА
Тел.: +3592 944 1026

ПЕЧАТ
АЛИАНС МЕДИЯПРИНТ

Използвани са материали
на АГЕНЦИЯ „СИНХУА“ и CRI

Снимка Синхуа

Пролетният фестивал Online Gala, Пекин

Хор от висши преподаватели от университета Цинхуа записват своето изпълнение за Пролетния фестивал Online Gala в Пекин, който се провежда на 4 февруари

Фестивалът в град Макао: Всеки е художник

Двадесетият фестивал в Макао, организиран от Бюрото по културни въпроси, беше открит с участието на десетки програми и информационни дейности в специалния административен район.

Основан през 1999 г., фестивалът се превърна в едно от основните културни събития в Макао. Темата тази година е „Всеки е художник“, като е осигурена и платформа, на която всички желаещи от публиката да показват своите произведения.

Акцентите на тазгодишното издание включват програми, които използват езика на тялото и позволяват на публиката да оцени разнообразното съвременно танцово изкуство от градските

пространства до театралната сцена. Тазгодишният фестивал предлага и информационни дейности, онлайн срещи и др.

Всички участници, които се включват в отделните

инициативи, ще спазват стриктно противоепидемичните мерки, свързани с пандемията – да носят маски за лице, да се подлагат на проверки на телесната температура и др.

Снимка Синхуа

Приготвления за Пролетния празник

Пазарът в град Янджоу, провинция Дзянсу, е празнично украсен и навсякъде се предлагат различни новогодишни декорации

第四十五屆 香港國際電影節

The 45th
Hong Kong International
Film Festival

1-12 · 4 · 2021

Международен кинофестивал в Хонконг

Международният кинофестивал в Хонконг тази година ще има кинопрожекции и онлайн излъчвания, като са предвидени и мероприятия с публика, съобщиха организаторите.

Представител на фестивала каза, че това хибридно издание ще предостави на публиката достъп в онлайн платформа, без да се жертва незаемното кинематографично изживяване на големия екран.

Освен кинопрожекции фестивалът ще предложи

също онлайн стрийминг на някои от семинарите, диалози след прожекциите и други мероприятия, за да има аудиторията повече опции за участие. Организаторите съобщиха, че по-късно ще бъде обявена подробната програма и опциите за закупуване на билети за фестивала.

Като един от най-старите филмови фестивали в Азия, Хонконгският кинофестивал днес се е превърнал в огромно културно мероприятие в района и е една от най-важните платформи за кинотворци, професионалисти и кинолюбители от цял свят.

Снимка Синхуа

„Зимна приказка“ в Националния горски парк в североизточната китайска провинция Хъйлундзян

今日中國
КИТАЙ гнес

Абонирайте се за 2021 г.

Каталожен № 381

За 1 месец 2 лв.
За 3 месеца 6 лв.
За 6 месеца 12 лв.
За 12 месеца 24 лв.

Може да се абонирате във всички пощенски станции в страната и в редакцията на адрес: София, ул. Позитано 20А тел.: 02/944 1026